

N:o 141.

Af herr **P. Waldenström** *m. fl.*, om förändrade bestämmelser angående handeln med vin och maltdrycker.

Alla vänner till svenska folkets nykterhet måste glädja sig deröfver, att bränvinsförbrukningen under de sista åren synes vara i aftagande. Men under de senaste åren har det visat sig tydligt nog, att en ganska stor del af folket börjat ersätta det allt mer fördyrade och allt sämre anskrifna bränvinet med starka maltdrycker, hvilka förbrukas — icke såsom en läskedryck till maten — utan i stora mängder såsom rusgifvande drycker, hvartill de ganska väl egna sig genom den stora alkoholhalt, hvarmed de beredas vid våra bryggerier. Faran af denna nya slags dryckenskap är desto större, som tillfällena att erhålla maltdrycker nu hos oss äro så många och lätta så väl i städerna som på landet. Icke nog med att dessa drycker utbjudas å alla bränvinsutskänkningsställen och å särskilda för vin och maltdryckers utskänkning berättigade ställen, ofta orätt kallade kaféer, samt tillhandahållas i så väl större som mindre partier från de mångtaliga bryggerierna, som flitigt kringköra sina varor så väl i städer som å landsbygd — utan då en hvar, som har *någon slags* handel, äfven har rättighet att försälja maltdrycker, så hafva dessa drycker blifvit en handelsvara hos många diversehandlare så väl i städerna som å landsbygden. Men icke nog dermed; mången, som icke kan i något hänseende räknas till handelskorpsen, uttager handelsrättigheter för att jemte några bröd, karameller eller andra småsaker få i ett stånd eller en källare idka handel med maltdrycker, som visserligen enligt lag skola af-

hemtas, men hvilka somligstädes regelbundet förtäras i försäljningsställets närhet, ofta nog i en löfsal eller ett skjul uppsatt i närheten, hvarest ock en korkskruf finnes fäst vid en kedja eller fastsatt i en stolpe. Dylika »handelsbodas» gifva naturligtvis icke sällan anledning till oordningar; detta så mycket mera som i städerna dylika bodas kunna hållas öppna och faktiskt äro öppna långt efter sedan utskänkingsställena måst stängas. Detta missbruk — såsom vi kalla det — af handelsrättigheterna tvingar emellertid äfven andra handlande, som äro ordentliga, att tillhandahålla vin och maltdrycker bland sina försäljningsartiklar, ehuru de helst skulle vilja slippa all dylig handel.

Då maltdryckerna ansetts ofarliga för helsan, ja, till och med nyttiga, och då deras bruk icke stämplat såsom något vanhedrande, har den s. k. arbetsklassen och den obemedlade befolkningen samt synnerligen ungdomen, genom dessa mångfaldigt lockande tillfällen att erhålla dessa drycker, förledts till ett så ymnigt bruk deraf, att vännerna till nykterhet, och god ordning i samhället öfver allt i vårt land blifvit derigenom högst oroade. Ty det är uppenbart, att det omätliga bruket af öl och porter medför samma ekonomiska, moraliska och sanitära vådor som missbruket af de spritstarkare dryckerna. Ja, nykterhetsvännerna nästan allestädes i vårt land säga, att det numera icke är bränvinet utan maltdryckerna, hvilka äro de farligaste fienderna till folkets nykterhet.

Denna åskådning har äfven föranlett de flere gånger vid riksdagen under de senare åren återkommande motionerna, hvilka afsett maltdryckshandelns inskränkning eller bättre kontrollering. Dessa motioner hafva dock icke ledt till något resultat.

Då emellertid de anmärkta missförhållandena synas vara i ständigt tilltagande, och till följd häraf petitionslistor om hjälp mot det anförda onda oafbrutet ingå till många riksdagsmän, synes en ändring i lagstiftningen icke på längden kunna undgås.

På grund af hvad vi sålunda haft äran anförta taga vi oss friheten föreslå,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om en sådan ändring i nu gällande lag om handeln med vin och maltdrycker, att försäljning af dessa drycker, vare sig till afhemtning eller till förtäring på stället, icke må, vare sig i stad eller på

landsbygd, förenas med annan handel, till hvars bedrifvande särskild anmälan erfordras, samt att rätt till minuthandel med vin och maldrycker må förvärfvas i samma ordning och på samma sätt som rätt till utskänkning af dessa drycker nu erhålles.

Stockholm den 27 januari 1890.

P. Waldenström.

E. W. Wrettlind.

<i>K. E. Holmgren.</i>	<i>A. V. Carlson.</i>	<i>L. P. Larsson</i> i Berga.
<i>C. Andersson.</i>	<i>G. W. Scensson.</i>	<i>A. G. Björkman.</i>
<i>A. G. Jönsson.</i>	<i>Oscar Larsson.</i>	<i>Anders Olsson.</i>
<i>Edv. Scensson.</i>	<i>P. Truedsson</i> i Haganäs.	<i>Nils Nilsson.</i>
<i>Joh. P. Dahlberg.</i>	<i>A. F. Liljeholm.</i>	<i>Joh. Carlsson.</i>
<i>O. Anderson</i> i Hasselbol.	<i>C. G. Bruse.</i>	<i>Olof Olson</i> i Stensdalen.
<i>Erik Andersson.</i>	<i>L. F. Odell.</i>	<i>Eric Ersson.</i>
<i>Erik Westin.</i>	<i>H. Eriksson.</i>	<i>J. Johnsson.</i>
<i>Nils Hanson.</i>	<i>J. A. Lundström.</i>	<i>G. Jansson.</i>
<i>Gustaf Erikson.</i>	<i>S. J. Kardell.</i>	<i>A. W. Nilson.</i>
<i>A. Göransson.</i>	<i>J. A. Johansson.</i>	<i>A. Sundström.</i>
<i>J. Bromée.</i>	<i>J. P. Jansson.</i>	<i>J. F. Schöning.</i>
<i>A. F. Broström.</i>	<i>S. M. Olsson.</i>	<i>F. Andersson.</i>
		<i>Per Nilsson.</i>